

Øyer kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon

ATT: Sigbjørn Strand

Rannveig Helgesen, 62 55 11 75

Tillatelse til skadefellingsforsøk på ulv i deler av Ringsaker, Lillehammer og Øyer kommuner

Vi viser til telefonsamtaler med landbrukskontoret i Ringsaker v/Stein Inge Wien kl. 12:40, og med landbrukskontoret for Øyer, Lillehammer og Gausdal v/Sigbjørn Strand den 14.mai kl. 13:00, samt til e-post med søknad om skadefellingstillatelse på ulv. Fylkesmannen ga muntlig tillatelse til skadefellingsforsøk i deler av Ringsaker, Lillehammer og Øyer kommuner i telefonsamtalen kl. 13:00.

Bakgrunn

Det ble dokumentert spor av ulv i Ringsaker kommune 14. mai. Ulven krysset grensa til Lillehammer kommune innenfor Mellsjøen, og ble sporet videre i retning Øyer kommune. Statens Naturoppsyn sporet ulven over en strekning på 5 kilometer.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Rovviltnemnda for region 3 har for 2020/21 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 6 ulv. Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og rovviltforskriftens §§ 6 og 9.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 29. april 2020 delegert denne myndigheten til fylkesmennene for perioden 4. mai til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Samlet kvote for hele landet er 5 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata/Høgskolen i Innlandet; «Ulv i Norge pr. 20. mars 2020 – Foreløpige konklusjoner for vinteren 2019-2020 – Rapport 3».

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 3, der hele fylket er beiteprioritert, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Dersom det viser seg at individet viser seg å være av stor genetisk verdi for den totale Skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det ikke noe skadeomfang. Det er imidlertid kort tid igjen til beiteslipp, og det er også allerede nå en del dyr som er sluppet ut på innmarksbeite i området. Til sammen i Ringsaker, Øyer og Lillehammer opplyses det at ca. 30 000 dyr skal slippes på beite i nær framtid. Det vil også i tillegg slippes et betydelig antall dyr på beite i flere av nabokommunene. Skadepotensialet vil være stort dersom en ulv fortsatt skal ha tilhold her. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Fylkesmannen ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Fylkesmannen ber om at fellingslaget skal samle inn hår- og

møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA-analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid med skadedokumentasjon.

Det er søkt om at det åpnes for mulighet til bruk av løs på drevet halsende hund. Fylkesmannen viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekkesetid. Fylkesmannen understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Det er i tillegg søkt om tillatelse til bruk av motorkjøretøyer i utmark for uttransport av mannskaper og for grovrekognosering, det vil si sjekking av spor. Fylkesmannen påpeker at det nå på våren er en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekkesetid, og understreker derfor at det er særdeles viktig å ta hensyn til dette. Fylkesmannen påpeker at grunneiers tillatelse til motorferdsel må innhentes i tillegg til offentlige myndigheters tillatelser.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene i deler av Ringsaker, Øyer og Lillehammer, samt tilgrensende beiteområder, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Øyer kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingsstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Ringsaker, Øyer og Lillehammer kommuner øst for E6.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 – ulv i tidsrommet **14.5.2020 kl. 13:00 til 20.5.2020 kl. 12:00.**
3. Øyer kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i

tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000,-** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. I tillegg til fastsatt maksimal døgnset (1 600,- pr. døgn), skal kommunene også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.

5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering.

Fellingsleder skal rapportere til Fylkesmannen om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Fylkesmannen om ressursbruk.

6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
12. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- Hunden(e) skal ha gps-sender
- Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
- Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
- Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
- Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
- Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepeler

14. Fylkesmannen gir etter § 9 i rovviltforskriften gi tillatelse til bruk av snøscooter/ATV for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor). Det er ikke tillatt å benytte snøscooter/ATV til forfølgelse/jaging, direkte jakt på og avliving av ulv. Bruk av snøscooter/ATV i utmark og snødekt mark krever også egen tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven, og områdestyret i verneområder. Deltakere i fellingslaget må rette seg etter de vilkår som blir stilt fra kommunen og fra forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret) for berørte verneområder.

15. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i Futteral, bag eller veske.
- Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
- Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
- Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

16. Dersom det skulle bli felt en ulv innenfor skadefellingsområdet på lisensfelling, vil Fylkesmannen gjøre en nærmere vurdering om behovet skadefellingstillatelsen skal videreføres.

Dersom ulv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Dersom en ulv påskytes uten felling skal det gis melding til Fylkesmannen og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Rannveig Helgesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Politiet
Statens Naturoppsyn
Fellingsleder i Øyer
Øyer Fjellstyre
Lillehammer kommune
Ringsaker kommune
Mattilsynet